

2024/2133

1.8.2024

SKLEP SVETA (EU) 2024/2133

z dne 26. julija 2024

o obstoju čezmernega primanjkljaja na Poljskem

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 126(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju pripomb, ki jih je predložila Poljska,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 126, odstavek 1, Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da se države članice izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.
- (2) Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih in vzdržnih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen ter trdno trajnostno in vključujočo rast, podprto s finančno stabilnostjo, in takopodpira doseganje ciljev Unije na področju trajnostne rasti in zaposlovanja.
- (3) Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz člena 126 PDEU, kot je pojasnjen v Uredbi Sveta (ES) št. 1467/97 ⁽¹⁾, ki je del Pakta za stabilnost in rast, predvideva sprejetje sklepa o obstoju čezmernega primanjkljaja. V Protokolu št. 12 o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in PDEU, so navedene nadaljnje določbe v zvezi z izvajanjem postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 ⁽²⁾ določa podrobna pravila in opredelitve za uporabo navedenih določb. Reformirani okvir ekonomskega upravljanja Unije, ki je začel veljati 30. aprila 2024, vključuje Uredbo Sveta (EU) 2024/1264 ⁽³⁾, s katero je bila spremenjena Uredba (ES) št. 1467/97. Ta sklep se nanaša le na preseganje razmerja med javnofinančnim primanjkljajem in bruto domačim proizvodom (BDP) glede na referenčno vrednost 3 % BDP iz PDEU, v skladu z obstoječimi pravnimi določbami.
- (4) Člen 126, odstavek 5, PDEU določa, da Komisija, če meni, da v neki državi članici obstaja čezmerni primanjkljaj ali da bi do njega lahko prišlo, na zadevno državo članico nasloviti svoje mnenje in o tem obvestiti Svet. Komisija je ob upoštevanju svojega poročila z dne 19. junija 2024, sprejetega na podlagi člena 126, odstavek 3, PDEU, in mnenja Ekonomsko-finančnega odbora, sprejetega na podlagi člena 126, odstavek 4, PDEU, ugotovila, da na Poljskem obstaja čezmerni primanjkljaj. Zato je na Poljsko 8. julija 2024 naslovila takšno mnenje in o tem obvestila Svet.
- (5) Člen 126, odstavek 6, PDEU določa, da Svet upošteva morebitne pripombe zadevne države članice, preden po opravljeni celoviti oceni odloči, ali čezmerni primanjkljaj obstaja. V primeru Poljske celovita ocena vodi do spodaj navedenih ugotovitev.
- (6) Glede na podatke, ki jih je 22. aprila 2024 potrdila Komisija (Eurostat), je primanjkljaj sektorja država na Poljskem leta 2023 dosegel 5,1 % BDP, dolg sektorja država pa je znašal 49,6 % BDP. V poročilu Komisije na podlagi člena 126, odstavek 3, PDEU je bilo ugotovljeno, da preseganje referenčne vrednosti 3 % BDP iz PDEU pri primanjkljaju v letu 2023 ni izjemno, saj ni posledica izrednega dogodka ali resnega upada gospodarske aktivnosti v smislu Pakta za stabilnost in rast. Preseganje referenčne vrednosti iz PDEU glede na pomladansko napoved Komisije 2024 prav tako ni začasno, saj naj bi primanjkljaj sektorja država v letih 2024 in 2025 ostal nad 3 % BDP. Primanjkljaj v letu 2023 je torej presegel referenčno vrednost 3 % BDP iz PDEU in ni bil blizu nje. Preseganje se ne šteje niti za izjemno, kakor je opredeljeno v PDEU ter Paktu za stabilnost in rast, niti se ne šteje za začasno. Zato merilo glede primanjkljaja, kakor je opredeljeno v PDEU in Uredbi (ES) št. 1467/97, na prvi pogled ni izpolnjeno.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 z dne 25. maja 2009 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti (UL L 145, 10.6.2009, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) 2024/1264 z dne 29. aprila 2024 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>)

- (7) Glede na podatke, priglase Komisiji (Eurostat), naj bi primanjkljaj sektorja država Poljske v letu 2024 dosegel 5,1 % BDP. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi primanjkljaj znašal 5,4 % BDP v letu 2024, kar je nad referenčno vrednostjo 3 % BDP iz PDEU in ni blizu nje. Povečanje primanjkljaja, če se ga primerja z letom 2023, je predvsem posledica naraščajočih odhodkov, zlasti naraščajoče porabe za krepitev obrambnih zmogljivosti, vključno z naložbami v vojaško opremo in infrastrukturo ter tekočimi vojaškimi odhodki, novih socialnih prejemkov in nadomestil, vključno s povišanjem družinskih dodatkov, 30-odstotnega povišanja plač za učitelje in 20-odstotnega povišanja plač za javne uslužbenke.
- (8) Komisija je v skladu z zahtevami člena 126, odstavek 3, PDEU v svojem poročilu na podlagi člena 126, odstavek 3, PDEU analizirala tudi vse pomembne dejavnike. Kakor je določeno v členu 2, odstavek 4, drugi pododstavek, Uredbe (ES) št. 1467/97, kadar koli delež javnega dolga v BDP ne presega referenčne vrednosti, se pomembni dejavniki upoštevajo v korakih, ki vodijo do sprejetja sklepa o obstoju čezmernega primanjkljaja. Na splošno pomembni dejavniki, proučeni v poročilu na podlagi člena 126, odstavek 3, PDEU, prikazujejo mešano sliko. Upoštevanje teh pomembnih dejavnikov ne spreminja zaključka, da merilo glede primanjkljaja iz PDEU ni izpolnjeno.
- (9) Glede na rok za predložitev nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov, ki je 20. septembra 2024 in se lahko podaljša v skladu s členom 36, odstavek 1, točka (a), Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾ okvirno do 15. oktobra 2024, kar je datum predložitve osnutkov proračunskih načrtov držav članic euroobmočja, je Svet seznanjen s tem, da bo naslednji korak v postopku, in sicer priporočilo Komisije za priporočilo Sveta na podlagi člena 126, odstavek 7, PDEU o odpravi čezmernega primanjkljaja, potekal skupaj z mnenji Komisije o osnutkih proračunskih načrtov držav članic euroobmočja na podlagi člena 7 Uredbe (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁾. Ta pristop omogoča, da se zagotovi skladnost med proračunskimi zahtevami v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in prilagoditveno potjo, določeno v nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih. Da bi se omogočila taka skladnost, hkrati pa preprečile vrzeli pri nadzoru v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, zahteva pravočasna predložitev nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov. Ta časovni okvir bi se moral šteti kot izreden in povezan s prehodom na novi okvir ter zato ne pomeni precedensa. Svet je seznanjen tudi s tem, da bo v primeru, da nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt ne bo pravočasno predložen, v priporočilu Komisije za priporočilo Sveta na podlagi člena 126, odstavek 7, PDEU upoštevana referenčna smer, ki jo je Komisija posredovala državi članici in je določena v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Iz celovite ocene sledi, da na Poljskem obstaja čezmerni primanjkljaj zaradi neizpolnjevanja merila glede primanjkljaja.

Člen 2

Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Republiko Poljsko.

V Bruslju, 26. julija 2024

Za Svet
predsednik
BÓKA J.

(4) Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

(5) Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju (UL L 140, 27.5.2013, str. 11).